

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber, lov om forsikringsvirksomhed, lov om investeringsforeninger og lov om en værdipapircentral er at foretage de selskabsretlige tilpasninger, der vil være nødvendige for at kunne iværksætte en beslutning om obligatorisk registrering af børsnoterede aktier og investeringsforeningsandele i Værdipapircentralen efter §§ 1 og 38 i lov om en værdipapircentral.

Forslaget skal ses i sammenhæng med L 147 (forslag til lov om Københavns Fondsbørs) og L 148 (forslag om ændring af lov om visse kreditinstitutter m.fl.). Forslaget regulerer således ikke de ikke-børsnoterede aktier. Ikke-børsnoterede aktieselskaber og investeringsforeninger får således ikke mulighed for frivilligt at registrere og udstede gennem Værdipapircentralen. Forslaget svarer i øvrigt i det væsentligste til det forslag, industriministeriets styregruppe vedrørende børsreformen fremlagde i sin rapport »Fondsbørsreform« i oktober 1985.

2. Baggrunden for, at registrering af børsnoterede aktier i Værdipapircentralen er nødvendig, er, at den eksisterende håndtering af aktieafviklingen er meget omkostningskrævende, tidskrævende og kræver stor fysisk indsats. Disse problemer er de samme, som forelå for obligationer op til obligationsregistreringen i Værdipapircentralen i 1983.

Aktieafviklingen foregår i dag i stor udstrækning ved hjælp af godsedler, idet handlerne ikke kan afvikles inden for den af fondsbørsbestyrelsen fastsatte tidsfrist på 3 dage for opfyldelse af indgåede handler.

Tilsynet med banker og sparekasser foretog i 1985 en undersøgelse af brugen af godsedler. Undersøgelsen viste, at brugen af godsedler er vokset meget i forhold til tidligere undersøgelser foretaget i 1980 og 1983.

3. Etableringen af et elektronisk afviklingssystem vil alene kræve få selskabsretlige lovændringer. Den egentlige hjemmel til registrering og udstedelse af aktier er værdipapircentrallovens §§ 1

og 38. Regler om registrering m.v. fastsættes ved bekendtgørelse efter denne lovs § 7.

Lovforslaget vil ikke medføre principielle ændringer af det selskabsretlige system. Aktionærens mulighed for anonymitet forbliver således den samme som i dag. Det vil også gælde for ejere af investeringsforeningsandele.

De strenge regler om tavshedspligt for Værdipapircentralen og dens ansatte og hindring af adgang til centralens registre efter værdipapircentrallovens §§ 33-35 ændres ikke.

4. Det obligatoriske registreringssystem for børsnoterede aktier og investeringsforeningsandele vil blive tilrettelagt på samme måde som for obligationer. Den nærmere regulering vil ske i bekendtgørelse.

Værdipapircentralen modtager oplysninger om aktierne - herunder pålydende værdi, særlige rettigheder og vilkår, tilknyttede fortegningsrettigheder etc. - til brug for aktiernes registrering på de enkelte aktionærs konti. På tilsvarende måde gives der oplysninger ved kapitalforhøjelse, kapitalnedsættelse, indløsning, fusion, likvidation og omdannelse. Disse oplysninger vil komme dels fra selskabet, dels fra ejere og andre rettighedshavere via et kontoførende institut. Efter registreringen sker overdragelse af aktierne eller af rettigheder over disse efter reglerne i værdipapircentralloven.

Inddragelse af investeringsforeningsandele under Værdipapircentral-systemet vil teknisk være enklere, end tilfældet er for aktier.

5. Der er ikke foreslået nogen ændringer af reglerne om aktiebogen. Den kan således føres af selskabet som hidtil. Men Værdipapircentralen kan ved aftale med selskabet påtage sig at føre aktiebogen. Dette vil teknisk være en funktion, der er helt forskellig og adskilt fra registrering af aktier på de forskellige konti.

6. Aktier m.v., der registreres i Værdipapircentralen, undergives værdipapircentrallovens kapitel 4 om retsvirkninger af registrering i tilfælde af salg, pantsætning m.v.

7. For at den aktionær, der har en mindre aktiepost, ikke i urimelig grad belastes af omkostnin-